

Kwartet diploma's met Frysk

MARIA DEL GROSSO

BURGUM Wie de Acadamische Pabo in Groningen volgt, krijgt meer baggage mee dan op een gewone pabo. Het is aanpoten. Dat weerhield Anke Hiemstra (22) uit Kollumerzwaag er niet van buiten lestijd Fries te volgen.

Vandaag ontvangt Anke als eerste van de Academische Pabo-studenten het Foech Frysk, het certificaat waarmee ze Friese les mag geven op de basisschool. Het is een van de vier diploma's die aan haar worden uitgereikt.

Ze deed versneld de pabo-opleiding in combinatie met de studie Pedagogische Wetenschappen en ontvangt voor beide opleidingen het diploma. Daarnaast ontvangt ze het diploma om godsdienstonderwijs te mogen geven.

Misschien begon het allemaal wel bij het boek *Jappy en it sùkeladefabryk*. Anke zat in groep 6/7 en kreeg de vertaling van *Sjakie en de Chocladefabriek* op haar verjaardag cadeau. Ze vond het boek zo mooi dat ze er op school een boekpresentatie over hield.

Anke groeide op met het Fries omdat het thuis gesproken wordt. Op de middelbare school in Buitenpost, waar ze vwo met Latijn volgde, kreeg ze alleen in het eerste jaar Fries. Het was niet mogelijk er examen in te doen.

Na het eerste jaar Academische Pabo begon dat haar dwars te zitten. Zo liep ze stage op de drietalige school in Feanwâlden. „Dan frege bern wol oan my: juf, hoe skriuwst dat?“. En moest ze het antwoord schuldig blijven. Fries lezen en praten gingen haar goed af maar schrijven was moeilijker.

Studiegenoten van haar die ook uit Friesland kwamen, voelden hetzelfde gemis. Terwijl pabo-studenten in Leeuwarden voor hun vrije studiepunten Fries konden volgen, was daar in Groningen geen mogelijkheid voor. Met zijn twintigen stapten de Friezen naar de instellingscoördinator. Zijn boodschap was: ik wil het wel regelen, maar het moet buiten de reguliere lestijden om en jullie krijgen er geen punten voor.

De groep zette door en kreeg Henk Wolf als docent. Uiteindelijk volgden

Anke Hiemstra als invaljuf op De Reinbôge in Burgum. FOTO MARCEL VAN KAMMEN

ze vijf lessen van twee uren met daarnaast veel zelfstudie. Met een toets werd hun kennis getest. Dat ging niet alleen over grammatica en spelling, maar ook over hoe om te gaan met tweetaligheid en de verschillen die er in het Fries zijn (klaaifrysk, wâldfrysk).

Bovendien moesten vijftien Friese boeken gelezen worden, in het Fries samengevat en volgde er een eindgesprek in het Fries. „Ik wie berneboeken wol wend, mar de folwoeksen boeken binne pittiger. Dêr stiet

Anke offerde haar vakantie op om de Friese boeken door te worstelen

taal yn dy't net yn it deistich libben brûkt wurdt.“ Anke offerde haar vakantie op om ze door te worstelen. En doordat ze de toets als eerste haalde, is ze van de groep ‘Groningers’ als eerste klaar met dit onderdeel.

Inmiddels is ze als invaljuf aan de slag. Gisteren stond ze voor groep 4/5 van De Reinbôge in Burgum, al de elfde school waar ze een leerkracht mocht vervangen. Ze is ervan overtuigd dat ze met haar kwartet diploma's van meerwaarde is. „De

didaktyske easken dy't oan ús steld wurde, binne heech.“

Door het ‘foech Frysk’ zal ze minder snel uitwijken naar alleen even Friese televisie kijken als de Friese les op het programma staat. Er zijn scholen die de les wel zo invullen. „De ferplichte tritich minuten wurde ek wolris skrappt as it te drok is.“ Een Bijbelverhaal of natuurles in het Fries, daar draait Anke haar hand niet voor om. „En ik ha nooit witten dat der safolle Fryske berneboeken binne.“